

Persbericht

Datum: 11/04/2018

Betreft: Archeologen vinden uitzonderlijke graven in Durmevallei

Archeologen vinden vroegmiddeleeuwse graven bij Sigmawerken in Durmevallei

De Vlaamse Waterweg nv realiseert in het kader van het Sigmaplan een zoetwatergetijdengebied in de Durmevallei. Bij het archeologisch onderzoek in Elversele (Temse) ontdekte een team van archeologen 47 graven uit de vroege middeleeuwen, een uitzonderlijke vondst in Vlaanderen!

De vindplaats van de graven ligt in Klein Broek, op het grondgebied van Temse. In dit gebied vlak bij de Durme en de Mirabrug werkt waterwegbeheerder De Vlaamse Waterweg nv in het kader van het Sigmaplan aan een zoetwatergetijdengebied, samen met het Agentschap voor Natuur en Bos. In de bestaande Durmedijk worden bressen gemaakt en meer landinwaarts komt er een nieuwe ringdijk. Zo krijgt de Durme meer ruimte om te stromen, wat de kracht van het getij vermindert. Tegelijk vormen zich zeldzame zoetwaterslikken en –schorren.

Rijke ondergrond

Een team van archeologen deed een bijzondere ontdekking tijdens een onderzoek dat de Sigmawerken voorafging. Uit het vooronderzoek in juni 2017 bleek al dat de ondergrond in Elversele (Temse) sporen van vele eeuwen bevat, onder meer van de prehistorie en de Romeinse tijd. De Durme is steeds een trekpleister geweest voor mens en dier. Op een kleine zandrug vonden archeologen bij verder onderzoek afgelopen winter een grafveld van 32 bij 18 meter met 47 graven en grafgiften uit de Merovingische periode. Het dateert uit de zevende eeuw, zo blijkt uit de vele grafgiften.

Glanzende restanten

De Merovingers heersten van de vijfde tot de achtste eeuw in onze contreien. Mannen, vrouwen en kinderen werden individueel begraven, meestal in een houten grafkamer of in een kist in een grafkuil. De dode kreeg heel wat geschenken mee voor de reis naar het hiernamaals. In Klein Broek kwamen tal van sieraden zoals kralen, amuletten en mantelspelden aan de oppervlakte, maar ook zwaarden, dolken, schilden en messen. De zure zandgrond tastte de grafgiften sterk aan, maar met röntgenfoto's konden de voorwerpen worden geïdentificeerd. Van de graven zelf rest alleen nog een afdruk, een 'lijkschaduw' in het jargon.

Een grafveld uit die periode wordt zelden aangetroffen in Vlaanderen. De site bevat een schat aan informatie over de grafrituelen, status en cultuur van de vroege middeleeuwen. Het terreinwerk is nu afgerond. De grafgiften worden zorgvuldig geconserveerd terwijl de archeologen een antwoord formuleren op tal van onderzoeksvragen. De Universiteit Gent en de Vrije Universiteit Brussel engageren zich voor verder onderzoek op deze unieke site.

"We zijn gestoten op een restant van onze rijke geschiedenis", zegt Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken Ben Weyts. "Onze investeringen in meer waterveiligheid creëerden al meerwaarde voor de natuur en het toerisme, maar werpen nu ook vruchten af voor ons erfgoed. Ik ben zeer benieuwd welke geheimen deze Merovingers nog zullen prijsgeven".

Opbouw ringdijk

In Klein Broek zijn de werken van het Sigmaplan sinds het voorjaar van 2017 aan de gang. Klein Broek maakt samen met Groot Broek (aan de westkant van de Mirabrug) deel uit van [een ontpolderingsproject aan de Durme](#). Nog tot 2020 investeert De Vlaamse Waterweg nv in de infrastructuur voor deze gebieden. Rond beide delen komt eerst een nieuwe ringdijk. Die zal beletten dat door het hoge waterpeil bij stormweer het achterland overstroomt. Boven op de dijk voorziet De Vlaamse Waterweg nv een verhard jaagpad voor wandelaars en fietsers. Snel verkeer - elektrische fietsen, koersfietsen en dienstvoertuigen - zijn welkom op een geasfalteerde dienstweg aan de noordzijde van de ringdijk, die aansluit op de fiets-o-strade langs de N41. Rond de dijk komt er een ringgracht. De bestaande grachten in het achterland zullen via deze ringgracht naar de Durme leiden. Daarnaast worden er een bufferbekken, pompstations en nieuwe wegen aangelegd. Zodra die werken rond zijn slaat De Vlaamse Waterweg ter hoogte van Klein en Groot Broek bressen in de bestaande Durmedijk en kan de Durme het gebied bij hoog water overstromen.

Voor meer informatie:

De Vlaamse Waterweg nv
Afdeling Zeeschelde-Zeekanaal
Carolien Peelaerts
32 (0)3 224 67 19
32 (0)498 94 58 88
Anna Bijnsgebouw
Lange Kievitstraat 111-113, bus 44
2018 Antwerpen
www.sigmaplan.be

Tijdschrift Ex situ wijdt in zijn nieuw nummer een fotoreportage aan de bijzondere vondsten.

De Vlaamse Waterweg nv beheert de waterwegen in Vlaanderen

Als **Vlaams overheidsagentschap** investeert De Vlaamse Waterweg nv in een duurzaam en dynamisch beheer van de bevaarbare waterwegen. Drie kerntaken stellen we hierbij voorop: de toename van transport via het water, beveiliging tegen overstromingen en bescherming van het milieu, en tot slot de versterking van het multifunctionele karakter van de waterweg, met aandacht voor recreatie, natuurbeleving en wonen langs het water. De Vlaamse Waterweg nv beschouwt zijn missie als een belangrijk maatschappelijk project en voert een modern, vernieuwend en toekomstgericht beleid met als inzet een **mobieler, veiliger en groener** Vlaanderen.

Het **Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)**, eveneens een Vlaams overheidsagentschap, werkt aan het **behoud, de bescherming en de ontwikkeling van natuurgebieden**, bossen en parken. Door samenwerking met verschillende partners wordt een groter draagvlak voor natuur gecreëerd. De deur staat open voor iedereen: van een grote multinational die bomen wil planten tot een lokale jeugdbeweging die in een stukje natuur wil kamperen. Het agentschap is de grootste groenbezitter in Vlaanderen. In totaal beheert het ANB 74.000 hectare bos en natuurgebied, waarvan 42.300 hectare aan het ANB toebehoort. Het ANB staat dus duidelijk met zijn twee 'botten' op het terrein. Die terreinkennis en ervaring vormen belangrijke pijlers om het beleid te helpen voorbereiden.